

NAŠA PETRŽALKA

Noviny mestskej časti Bratislava-Petržalka

PETRŽALKA

Číslo 10 | Ročník 3 | Marec 2021

Sčítanie je o plusoch

Str. 6, 18-19

Pandémia a školská
dochádzka

Str. 10-11

Petržalka, školy
a knihy podľa Heviera

Str. 16-17

O krásach
a ochrane prírody

NEPREPOČ
STE

SA?

Sčítanie je o plusoch

SČÍTALI

Do konca marca sa dá zapojiť do elektronického sčítania obyvateľstva, ktoré prebieha od 15. februára. Ak tak urobíte, bude to v konečnom dôsledku prospešné pre každého Petržalčana. Čím viac obyvateľov našej mestskej časti sa prihlási, tým viac financií bude na jej rozvoj.

Rozširovanie kapacít materských škôl, opravy chodníkov, viac smetných košov, lepšia starostlivosť o zeleň a verejné priestory... To všetko sú témy, na ktoré Petržalčania denne upozorňujú a ktoré MČ rieši. Niektoré by sa dali riešiť ešte uspokojivejšie, no na všetko treba peniaze. Pri predchádzajúcom sčítaní obyvateľstva, ktoré sa uskutočnilo v roku 2011, sa tisíce ľudí s petržalčanským pobytom neprihlásilo, a tak musela MČ hospodáriť s menším podielom peňazí. V aktuálnom sčítaní sa to dá napraviť.

Samozrejme, sčítanie obyvateľstva, ale aj domov a bytov, ktoré mu predchádzalo, má pre samosprávu obrovský význam nielen z finančného hľadiska. Zjednodušene povedané, prináša základné a zároveň zásadné poznatky o demografii obce, mesta či mestskej časti. Na základe výsledkov môže daná samospráva vyhodnocovať svoje kroky a plánovať na čo sa má sústrediť, ktoré sféry treba posilniť konkrétnymi službami,

ako efektívne spravovať oblasťnú infraštruktúru. Dôležitosť sčítania podčiarkuje aj starosta MČ Bratislava-Petržalka Ján Hrčka. „Na Slovensku existujú dva zdroje údajov o počte obyvateľov – štatistický a z registra osôb. Žiaľ, ten štatistický Petržalke prisudzuje menej, len približne 105 000 obyvateľov. V registri osôb je to viac ako 117 000 ľudí. Ten rozdiel znamená okrem iného to, že za desať rokov od posledného sčítania prišla MČ zhruba o 10 miliónov eur.

TÉMA *Takže je veľmi dôležité, aby sa všetci obyvatelia s trvalým pobytom sčítali, a to z demografického hľadiska, ale aj kvôli získaniu správnych východiskových údajov pre plánovanie škôl, škôlok, nemocníc, ciest a ďalšej infraštruktúry.“*

Elektronické sčítanie spočíva v zodpovedaní niekoľkých otázok na internetovej stránke scitanie.sk alebo cez mobilnú aplikáciu. Vypĺňanie formulára nie je časovo ani inak náročné, celý proces trvá zhruba 10 minút. Vzhľadom na to by bolo vhodné, keby túto cestu využilo čo najviac ľudí. Aby teda aj seniori požiadali v prí-

pade potreby o pomoc svojich blízkych, a pohodlne sa tak elektronicky sčítali. Je to rýchly a v súčasnosti aj bezpečnejší spôsob. Druhou možnosťou je asistované sčítanie, keď vstupujú do hry stacionárni (budete musieť za nimi prísť na kontaktné miesta) alebo mobilní asistenti (pomôžu napríklad ťažko zdravotne postihnutým občanom). O mobilného asistenta môžu Petržalčania požiadať na telefónnom čísle **0947 487 777**. Asistované sčítanie sa uskutoční niekedy v období od 1. 4. do 31. 10. 2021. Aj Štatistický úrad SR a Úrad verejného zdravotníctva SR však vyzývajú ľudí, aby sa sčítali bezkontaktné doma a aby s tým pomohli aj svojim blízkym, prípadne susedom, ak im to okolnosti dovoľujú.

Prípoemeňme, že sčítanie je povinné a túto povinnosť majú všetci obyvatelia Slovenskej republiky. Obyvateľom sa v tomto prípade rozumie každý, kto má v Slovenskej republike trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt. Obyvateľom sa zároveň

rozumie aj občan Európskej únie, ktorý má na území SR obvyklý pobyt. Sčítanie platí aj pre neplnoleté deti či obyvateľov, ktorí nie sú spôsobilí na právne úkony. Musia to za nich urobiť zákonní zástupcovia. A keď už sa dostanete k vyplňaniu formulára, treba doň uvádzať údaje, ktoré sa vzťahujú k 1. 1. 2021. Ak sa vám tento rok napríklad narodilo dieťa, nemusíte zaň vyplňať sčítací formulár, čo však neplatí už v prípade, ak sa narodilo 31. 12. 2020. Podobne je to pri úmrtiach. Ak vám zomrel rodinný príslušník po 1. 1. 2021, je potrebné ho do sčítacieho formulára uviesť.

Viac informácií o sčítaní nájdete aj na webovej stránke petrzalka.sk.

Priebežný stav sčítaných obyvateľov za najväčšie petržalské časti

Dvory	71,79 %
Háje	71,02 %
Lúky	71,47 %
Stará Petržalka	71,21 %
Slnčnice	79,06 %
Kopčany	55,6 %
Ľudia prihlásení na obec	32,04 %

Údaje sú k 16. 3. 2021, keď bolo v Petržalke sčítaných celkovo 83 565 obyvateľov, čo predstavuje 70,46 %.

Zdroj: Štatistický úrad SR

UKÁŽTE SA

ONLINE SČÍTANIE OBYVATEĽOV 2021

15. FEBRUÁR - 31. MAREC

Nenechajte si ujsť príležitosť zlepšiť svoj život v Bratislave. Ukážte sa aj vy na online sčítaní obyvateľov. Stačí vyplniť pár riadkov a naše mesto získa viac peňazí na pohodlnejšiu verejnú dopravu, lepšie cesty, bezpečnejšie ulice a krajšiu zeleň.

bratislavasarata.sk
Infolinka: 0800 222 888

SODB
2+21

BRA+ISLAVA
SA RÁTA

FOTO: Pixabay.com

Ako to dopadlo v roku 2011?

Pri predchádzajúcom sčítaní v roku 2011 sa nahlásilo 105 842 obyvateľov Petržalky, z toho bolo o zhruba 5 000 viac žien ako mužov. Najvyšší podiel tvorili obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním 2. stupňa, potom nasledovali ľudia s úplným stredným odborným vzdelaním (s maturitou). Najviac sčítaných uviedlo národnosť slovenskú (viac ako 97 000), na druhom mieste bola maďarská národnosť (3 512 obyvateľov). Priemerný vek Petržalčana vychádzal na 39,83 rokov, najvyšší podiel tvorili obyvatelia v kategóriách 25 – 29, 30 – 35 rokov a 55 – 59 rokov (všetky mali viac ako 13 000 ľudí).

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z histórie sčítania

- Sčítanie ľudu sa na našom území vykonávalo pravdepodobne už v stredoveku.
- V r. 1784 sa začali v Uhorsku súpisy (väčšinou obyvateľov) v dvojročných intervaloch.
- Zákon o sčítaní ľudu z r. 1869 určil, že census sa bude vykonávať v desaťročných

intervaloch k 31. 12. v rokoch končiacich sa nulou. Od tohto roku sa sčítania uskutočňovali podľa zásad, ktoré stanovili medzinárodné štatistické kongresy.

- V r. 1921 (vo februári) sa konalo prvé československé sčítanie ľudu a bytov.
- Sčítanie v r. 1940 sa uskutočnilo len na území Slovenskej republiky 1939 – 1945. Politikum tohto sčítania ľudu sa prejavilo už v zákone, ktorý osobitne vyčleňoval Židov a Cigánov (Rómov). Židia sa mohli hlásiť len k židovskej národnosti a Rómovia len k cigánskej.
- Sčítanie ľudu, ktoré sa uskutočnilo k 1. marcu 1950, bolo aj sčítaním domov a bytov na území štátu. Spolu s ním sa uskutočnil aj súpis priemyselných a živnostenských podnikov a súpis poľnohospodárskych podnikov. Uvedenému sčítaniu predchádzal povojnový súpis obyvateľstva, ktorý sa uskutočnil v r. 1946 a bol reakciou na zmeny v počte a štruktúre obyvateľstva spôsobené vojnou.

- V r. 1961 sa uskutočnilo prvé integrované sčítanie obyvateľov, domácností, bytov a domov.
- Sčítanie ľudu, domov a bytov z r. 1991 bolo posledným československým sčítaním. Po páde komunizmu bola do cenzu opätovne zaradená otázka o náboženskom vyznaní a rozšírila sa aj škála zisťovaných národností.
- Pri sčítaní v roku 2011 si obyvatelia mohli po prvý raz vybrať, či vyplnia sčítacie formuláre v listinnej podobe alebo v elektronickej forme.

Zdroj: Štatistický úrad SR

Sčítanie obyvateľov 2021

- 15. 2. – 31. 3. 2021
- Elektronicky na www.scitanie.sk alebo cez aplikáciu SODB 2021
- Povinné pre všetkých obyvateľov SR
- Nahlasujú sa údaje platné k 1. 1. 2021

Opatrný návrat do škôl

Mestská časť na svojej webovej stránke a na facebooku pravidelne aktualizuje informácie o tom, ako to bude s prevádzkou škôl v nasledujúcom týždni. Školy a škôlky sú síce otvorené, ale s obmedzeniami. Za dverami je navyše zápis do prvých ročníkov ZŠ.

V čase uzávierky tohto čísla novín, teda v polovici marca, bolo v prevádzke 12 petržalských materských škôl pre deti zákonných zástupcov z kritickej infraštruktúry a deti zamestnancov s nevyhnutným prezenčným výkonom práce. To isté bolo aj v podmienkach základných škôl, ktoré okrem toho vyšli v ústrety aj deťom bez prístupu k dištančnému vzdelávaniu. Vyučovanie sa realizovalo na prvom stupni pre ročníky 1 až 4 na všetkých 11 základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ. V 10. týždni bolo do nich nahlásených 338 detí, pričom reálne prišlo takmer 80 percent z nich. Petržalskí žiaci na 2. stupni sa zatiaľ učili výhradne dištančne.

Meranie teploty, čestné prehlásenia zákonných zástupcov detí o tom, že prichádzajú z bezinfekč-

ného prostredia, nosenie rúšok, používanie dezinfekcie... To všetko musia podstúpiť a dodržať žiaci, ktorí prídu do školy osobne. Ako však tvrdí jedna z riaditeľiek ZŠ, deti sú na preventívne opatrenia vrátane rúšok už zvyknuté, neprekáza im to a skôr sa tešia, že môžu byť konečne v spoločnosti aspoň niektorých svojich spolužiakov. Učiteľia musia byť každých sedem dní pretestovaní a mnohí sa už aj očkovali. Podľa údajov z oddelenia školstva Miestneho úradu MČ Bratislava-Petržalka je ich približne 300, nadpolovičná väčšina pedagogických zamestnancov. A riaditelia ZŠ chcú do pracovného procesu zapájať predovšetkým zaočkovaných zamestnancov, prípadne takých, ktorí už ochorenie COVID-19 prekonali. Ochranné prostriedky pre nich sú zabezpečované

FOTO: Ivana Vrabľová

aj v súčinnosti s mestskou časťou tak, aby mal každý aspoň jeden respirátor na deň.

V polovici marca vyhlásila MČ termíny zápisu do prvého ročníka ZŠ v ich zriaďovateľskej pôsobnosti pre školský rok 2021/2022. Ten sa uskutoční 9. apríla v čase od 15. do 18. hod. a 10. apríla od 8. do

12. hod. Zápis je možné realizovať prostredníctvom elektronických formulárov na webových stránkach príslušných základných škôl podľa trvalého pobytu dieťaťa. Na týchto stránkach budú zároveň zverejnené všetky potrebné informácie o zápisoch do prvých ročníkov ZŠ. **dan**

Testovanie sa ustálilo

Testovanie na COVID-19 pokračuje aj počas marca a v Petržalke aj tento mesiac pribúdali odberné miesta.

Mnohých už testovanie unavuje a kritizujú ho. V čoraz napätejšej atmosfére je o to žiaducejšie, aby boli podmienky testovania profesionálne a ústretové. Základom je dostatok odberných miest. V Petržalke ich priebežne pribúdalo a v čase uzávierky marcových novín (v polovici mesiaca) ich

bolo 17, ak nerátame víkendové OM v areáloch základných škôl. Tie spolu s MOM na Hrobákovej 5 prevádzkuje mestská časť Petržalka. Tamojšie testovanie časovo zefektívňuje čítačka občianskych preukazov, Hrobákova je navyše monitorovaná kamerami, takže si záujemcovia o testovanie môžu

overiť, koľko ľudí sa pred MOM práve nachádza. Môžu sa tam takisto objednať na konkrétny termín a po otestovaní dostať výsledok do esemesky.

Dôležité je však aj naďalej dodržiavať preventívne opatrenia proti šíreniu koronavírusu, predovšetkým princíp ROR (rúška-odstup-ruky). MČ poskytuje respirátory osamelým seniorom nad 65 rokov, ktorí o ne prejavia

záujem. Prvá, hlavná fáza rozdávania respirátorov sa už skončila, no seniori, ktorí nestihli požiadať MČ o tieto ochranné pomôcky, môžu tak ešte urobiť prostredníctvom telefónneho čísla 0947 487 555 alebo formulára na webovej stránke petrzalka.sk. Respirátory sa budú dať po dohode vyzdvihnúť v niektorom zo seniorcentier. **dan**

ODBERNÉ MIESTA V PETRŽALKE

- Hrobákova 5
- DK Zrkadlový háj, Rovniankova 3
- Osuského 8
- ŠH Znievska 1/A
- Bohrova 1

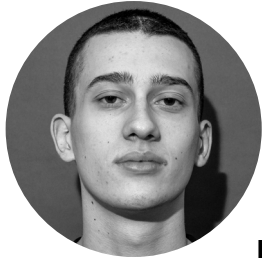
- Záporožská 12
- Zuzany Chalupovej 5
- Strečianska 13
- Zuzany Chalupovej 12
- Mlynarovičova 21
- Dolnozemska 1
- Vígl'ašská 1

- Budatínska 16
- Gessayova 6
- Digital Park, Einsteinova
- Blágoevova 8
- Kopčianska 1, staničná budova

Predstavujeme predsedníctvo mládežníckeho parlamentu

Petržalský mládežnícky parlament (PMP) si zvolil 5. marca svoje predsedníctvo. Predsedníčkou PMP sa stala Broňa Kováčiková, podpredsedom pre životné prostredie Jakub Kuruc, podpredsedom pre podujatia a voľný čas Nasim Badawy, podpredsedníčkou pre prepájanie Lujza Reová a podpredsedníčkou pre infraštruktúru Alena Potočárová. Tajomníčkou PMP je Ina Opartyová. Prinášame vám odpovede menovaných členov vedenia mládežníckeho parlamentu na tri otázky a postupne vám predstavíme všetkých členov PMP. Otázky sú nasledovné:

- **Prečo ste chceli byť súčasťou mládežníckeho parlamentu v Petržalke?**
- **Akou témou sa chcete v parlamente zaoberať a prečo?**
- **Čo by ste chceli v rámci svojej témy v Petržalke zlepšiť, zmeniť, priniesť?**

Nasim Badawy – podpredseda pre podujatia a voľný čas

- Chcem vytvoriť priestor na sebarealizáciu a rozvoj mladým umelcom z Petržalky.
- Umenie a kultúra.
- Mojm hlavným cieľom je vytvoriť umelecký priestor otvorených ateliérov, ktoré by ponúkli v Petržalke nové možnosti tak pre rozvoj, ako aj pre zábavu.

Alena Potočárová – podpredsedníčka pre infraštruktúru

- Zaujímala ma komunálna politika a fungovanie mestskej samosprávy. Zároveň ma však lákala aj možnosť niečo zmeniť.
- Mojou vášňou je vplyv verejného priestoru na náladu a kvalitu života obyvateľov.
- Želala by som si, aby sme dokázali zapáliť ďalších mladých Petržalčanov a pomohli im objaviť v sebe schopnosť meniť veci k lepšiemu.

Broňa Kováčiková – predsedníčka PMP

- Pretože pracujem rada v kolektíve a myslím si, že mladý kolektív dokáže priniesť mestskej časti mnoho nových podnetov.
- Zaujímam ma najmä infraštruktúra, životné prostredie, kultúra a mládež.
- Mojou prioritou číslo 1 je zlepšiť kultúru a priestor pre ňu. Cez múzeum Petržalky až po divadlo.

Ina Opartyová – tajomníčka

- Som toho názoru, že občianska angažovanosť je jedným z pilierov dobre fungujúcej modernej demokratickej spoločnosti a verím, že aj svojím krokom budem môcť aktívne zveľaďovať svoje okolie.
- V parlamente sa angažujem v prepájaní rôznych študentských a iných organizácií so samosprávou, lebo práve vďaka spolupráci na rozličných témach môžeme prinášať inovatívnejšie riešenia. Zároveň sa venujeme aj neformálnemu vzdelávaniu, ktoré je mojou srdcovkou, lebo verím, že by mala byť väčšia pozornosť venovaná vzdelávaniu mladých v témach, ktoré sú pre ich život kľúčové – napríklad ekológia, ako si vybrať školu, ako zmysluplne tráviť čas...
- Ako som už spomínala, chcela by som dosiahnuť efektívnejšie prepojenie a spoluprácu medzi jednotlivými organizáciami a samosprávou. Chcela by som ukázať študentom a študentkám, že aj neformálne vzdelávanie môže byť prínosné, motivovať ich k záujmu o témy, ktoré sú relevantné pre 21. storočie a zároveň ich učiť praktické zručnosti, ktoré nezískajú vo svojich školách.

Jakub Kuruc – podpredseda pre životné prostredie

- Verím, že práve skupina zanietených mladých ľudí môže výrazne pomôcť a motivovať ďalších do aktivít za krajšiu Petržalku.
- Keďže sú mi z pracovného a aktivistického prostredia blízke témy životného prostredia a kultúry, tak najmä tým.
- Zrealizovať minimálne jednu revitalizáciu verejného prostredia a ukázať tak, že aj mladí ľudia dokážu meniť svoje okolie k lepšiemu.

Lujza Reová – podpredsedníčka pre prepájanie

- Pretože mám pocit, že mladí často nemajú ani tušenie, čo sa deje okolo nich, v ich mestskej časti alebo v Bratislave. S ich nezaujímavosťou totiž prichádza aj nezaujímavosť mesta, a tak mladí nemajú takmer vôbec žiadne slovo pri rozhodovaní. To by som chcela zmeniť, ako aj využiť mládežnícky parlament pre pomoc mladým, na zlepšenie ich tunajšieho života. Takisto som sa veľmi tešila aj na to, že spoznám zaujímavých ľudí z Petržalky, ktorým ich budúcnosť nie je ľahostajná.
- Rada by som zlepšila a skvalitnila život mladým ľuďom, študentom a žiakom v Petržalke, či už prepájaním škôl, školských rád, alebo mimoškolských aktivít. Rada by som podporila aj kultúru v Petržalke.
- Veľmi sa teším na prepájanie škôl a mladých angažovaných študentov, ako aj na prepájanie generácií.

Na Nobelovo námestie cez dotazník

Chcete spolurozhodovať o budúcej podobe Nobelovho námestia? Môžete. Stačí vyplniť interaktívny dotazník na webovej adrese

www.nobelovonamestie.sk

Cieľom dotazníka je zistiť rámcové predstavy ľudí žijúcich či pracujúcich v okolí Nobelovho námestia. Dotazník je postavený tak, aby sa z neho dalo vyčítať, čo sa respondentom na námestí páči a čo nie, čo by chceli zachovať, prípadne čo by určite chceli zmeniť. Súhrn jednotlivých odpovedí poskytne kvalitné a objektívne dáta, na základe ktorých potom vie MČ lepšie nastaviť procesy prípadnej revitalizácie priestoru. Dlhodobé zmeny by sa mali opierať o názory ľudí, ktorí majú k danému priestoru osobný vzťah.

Nobelovo námestie považujú mnohí za priestor budúcnosti. Má skutočne oveľa väčší potenciál, než sa v súčasnosti využíva. Neťažá dostatočne zo svojej polohy ani z možnosti komunálneho spájania rôznych skupín obyvateľov. Má prítom strategické umiestnenie na dôležitej tepne, ktorou je Petržalské korzo. To ho predurčuje na pozíciu vstupnej brány do lokality.

FOTO: Ivana Vrabľová

Námestie vzniklo pôvodne v druhej polovici 80. rokov 20. storočia v rámci výstavby bytových domov a infraštruktúry v miestnej časti Dvory. Aktuálne potrebuje tento priestor viacero zmien. Súčasné klimatické zmeny výrazne zvyšujú jeho teplotu, v horúcich letných dňoch pôsobí dlažba ako sálajúca výhrevňa, ktorá vyžaruje teplo do prostredia. Zne-

príjemňuje to pobyt na námestí aj v miestnych budovách a bytoch.

Preto sa vedenie mestskej časti rozhodlo na podnet skupiny poslancov spustiť participatívny proces zisťovania potrieb a vízií verejnosti. Pomôcť rozhodnúť o budúcej podobe Nobelovho námestia môžete aj vy. Stačí vyplniť spomenutý dotazník na stránke nobelovonamestie.sk.

Záver z tohto procesu budú pracovníkom Miestneho úradu MČ Bratislava-Petržalka slúžiť ako východisko pre budúcu obnovu námestia.

Prostredníctvom webovej stránky www.petrzalka.sk, sociálnych sietí a médií sa už čoskoro dozvieme viac informácií.

as

VYBERÁME Z VAŠICH PODNETOV

Pracovníci oddelenia projektového riadenia a referátu správy verejných priestranstiev zabezpečili výmenu basketbalového koša na Lachovej ulici.

Oddelenie životného prostredia spoločne s referátom správy verejných priestranstiev zabezpečili vyčistenie a odvoz odpadu v okolí Orechovej cesty.

Rada právnika: Čo ak sa zamestnanec odmieta testovať?

V súvislosti s aktuálnymi protipandemickými opatreniami vyvstáva viacero otázok, na ktoré občania hľadajú odpovede. Jednou z nich je, čo môže hroziť zamestnancovi v prípade, že odmietne podstúpiť test na ochorenie COVID-19. Môže dostať aj výpoveď? O odpoveď sme požiadali JUDr. Jakuba Mandelíka. Svoje podnety nám zasielajte na adresu noviny@petrzalka.sk s predmetom Rada právnika.

V zmysle aktuálne účinnnej vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR č. 47/2021 V. v. SR sa zamestnávateľom nariaďuje zakázať vstup zamestnancov do ich priestorov, avšak s určitými výnimkami. Jednou z týchto výnimiek je preukázanie sa negatívnym výsledkom antigénového alebo RT-PCR testu, pričom dĺžka platnosti testu v rámci jednotlivých okresov závisí od ich zaradenia do jednotlivých stupňov podľa tzv. Covid automatu. Vyhláška stanovuje aj presné výnimky, keď zamestnanci nemajú povinnosť preukázať sa negatívnym testom. V praxi by to teda malo vyzeráť tak, že pri vstupe do priestorov zamestnávateľa sa zamestnanec preukáže dokladom o negatívnom teste (certifikát/sms/e-mail) alebo dokladom o výnimke, prípadne dokladom o očkovaní druhou dávkou vakcíny, ak od tohto očkovania uplynulo aspoň 14 dní. Doklad o výnimke je možné v nevyhnutnom prípade

nahradiť čestným vyhlásením, že zamestnanec patrí do skupiny populácie, na ktorú sa vzťahuje výnimka z povinnosti preukazovať sa negatívnym testom, v ktorom bude zároveň uvedené, že si je vedomý právnych následkov v prípade, že by sa jeho čestné vyhlásenie ukázalo ako nepravdivé. Uvedené platí v zmysle vyhlášky pre všetkých zamestnancov na území SR.

V prípade, ak sa zamestnanec rozhodne nepodstúpiť testovanie na ochorenie COVID-19, nakoľko testovanie je v zmysle vyhlášky dobrovoľné, nespadá ani pod niektorú z platných výnimiek a druh práce mu neumožňuje pracovať z domu (tzv. home office), zamestnávateľ mu nemôže dovoliť vstup na pracovisko, a to z dôvodu, že zamestnanec nespĺňa požiadavky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Zamestnávateľ môže v takomto prípade zamestnancovi nariadiť čerpanie dovolenky (skrátene notifikčných dňov je však podmienené súhlasom oboch strán). Ak nie je možné vykonávať

prácu z domu ani čerpať dovolenku, nemožnosť zamestnanca prísť do práce zakladá prekážku v práci na strane zamestnanca. Počas jej trvania však zamestnancovi zo zákona nepatrí mzda, náhrada mzdy ani dávky sociálneho poistenia, zamestnanec má teda tzv. „neplatené voľno“. Ak by zamestnanec, ktorý sa nevie preukázať jedným z uvedených dokladov vstúpil na pracovisko, porušil by tým pravidlá stanovené vyhláškou Úradu a z pohľadu správneho práva by sa dopustil priestupku, za ktorý mu hrozí pokuta až do výšky 1 659 eur. Z pohľadu pracovného práva by nesplnenie pokynu zamestnávateľa k opusteniu priestorov pracoviska znamenalo porušenie pracovnej disciplíny, čo v závislosti od intenzity daného konania môže viesť až k skončeniu pracovného pomeru. Zamestnávateľ má však možnosť v zmysle predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci testovanie na COVID-19 svojim zamestnancom aj nariadiť. Ak je testovanie nariadené zamestnávateľom

a zamestnanec sa ho napriek tomu odmieta zúčastniť, zamestnávateľ má ďalšiu možnosť, a to určiť, že počas neprítomnosti zamestnanca v práci ide o neospravedlnené prekážky v práci, tzv. „absencie“, za ktoré mu môže zamestnávateľ krátiť dovolenku alebo ktoré môže zamestnávateľ vyhodnotiť ako závažné alebo menej závažné porušenie pracovnej disciplíny, a to v závislosti od dopadu absencie zamestnanca na výkon činnosti zamestnávateľa. V prípade menej závažného porušenia pracovnej disciplíny môže byť pracovný pomer ukončený výpoveďou, v prípade závažného porušenia pracovnej disciplíny okamžitým skončením pracovného pomeru.

Záverom dodávame, že pri ceste do alebo zo zamestnania je potrebné, aby sa zamestnanec v prípade kontroly preukázal aj písomným potvrdením od zamestnávateľa o nemožnosti práce z domu (tzv. home office) s určením pracovnej doby a miesta výkonu práce.

UROBME SPOLOČNE PETRŽALKU KRAJŠÍM MIESTOM PRE ŽIVOT. VAŠE PODNETY ZASIELAJTE NA PODNETY@PETRZALKA.SK.

Poškodené smetné nádoby na psie exkrementy boli vymenené za nové, prípadne sa vymenili poškodené časti. Tak tomu bolo aj v prípade Jankolovej 4.

Krajšie verejné priestranstvá môžeme vidieť aj po menších upratovaniach. Príkladom je upratané okolie smetného koša na Daliborovom námestí referátom čistoty a poriadku.

Aj sociálne siete sú jedna veľká kniha

Fascinuje ho svet kníh a sám v ňom niečo znamená, je však zároveň otvorený novým technológiám. A inovácie by rád zaviedol aj do systému školského vzdelávania. Zdá sa, že zmeny mu neprekážajú, ale niektoré nevyhľadáva. A tak už desaťročia býva v Petržalke, kde mu vraj nič nechýba. Na naše otázky odpovedá známy spisovateľ Daniel Hevier.

ROZHOVOR
Len nedávno vás zvolili do školskej komisie miestneho zástupiteľstva MČ Bratislava-Petržalka. Chystáte sa tam prísť hneď s nejakými konkrétnymi návrhmi alebo budete čakať, aké témy nastolia kolegovia?

Budem počúvať kolegov a ak by sa chceli o niečom poradiť alebo by usúdili, že im k danej veci mám čo povedať, budem k dispozícii. Netrúfam si prísť s takou drzosťou, akoby som išiel zachraňovať petržalské školstvo. Dlhú som odolával ponukám na podobné funkcie, ale presvedčili ma, že by som mohol byť v tejto komisii užitočný.

Do akej miery poznáte petržalské školstvo?

Ja som dobrovoľný celoživotný Petržalčan, ostal som tu, hoci som mal možnosť presťahovať sa. Naše tri deti chodili do petržalských škôl a skúsenosti máme rôznorodé, pozitívne aj menej pozitívne. Samozrejme, ako autor som bol hádam v každej petržalskej škole. A nevnímam ich tak, že by boli nejako odtrhnuté od iných bratislavských škôl, respektíve od škôl po celom Slovensku. Aj tu sú školy výstavné, no takisto také, ktoré zaostávajú. Budem rád, keď takých škôl bude čoraz menej a pribudne tých radosných, tvorivých.

Takže situácia s tunajšími školami je porovnateľná s celoslovenským stavom? Nevyvíja sa situácia v Petržalke nejakými špecifickými cestami?

Nie, ani v negatívnom, ani v pozitívnom zmysle. Nerád však používam také tie všeobecné pojmy ako školstvo, školy. Každý žiak a učiteľ je totiž individualita, čo platí aj o každej škole. Za tie desaťročia, čo školy navštevujem, už pri vstupe viem vycítiť, ktorá je dobrá, kde vládne pozitívny duch, alebo ktorá melie z posledného, prípadne v nej vládne rutina a žiaci i učelia do nej chodia len z donútenia. Vytvoril som si vnímavosť na vnútorné školské prostredie.

V pandemickej situácii sa deti dlho učili dištančne, online. Veľa sa hovorilo o tom, aké dôležité je, aby sa konečne vrátili do školy. A mnohým deťom už škola chýbala. Vy ste počas svojich online stretnutí so žiakmi vnímali, že sa správajú inak?

Vo všeobecnosti ten živý kontakt deťom aj učiteľom chýba. Ale sú žiaci, ktorí sa v tejto novej situácii našli. Sám si viem predstaviť, že keby som bol žiakom, bol by som nadšený, že sa môžem učiť doma a organizovať si svoj čas, život, svoje vzdelanie... Niektoré deti však potrebujú osobný prístup učiteľa aj spolužiakov, to potiahnutie. No a potom sú tu deti,

ktoré absolútne rezignovali na online vzdelávanie a upadali. Nemyslím pritom deti bez internetového pripojenia, to mali, len sa nepripájali, alebo iba minimálne.

Ste autorom projektu **Radostná škola. Sú učitelia a žiaci prístupní takýmto návrhom na zmenu prístupu k vzdelávaniu?**

Kto by nebol rád, keby sa chodilo do školy s radosťou, či už ide o pedagógov, žiakov, alebo rodičov. Keď idú prváci zo škôlky do školy, sú natešení a majú pocit, že vstupujú do sveta veľkých. No vydrží im to zhruba po tretiu triedu. Keď sa pýtam v školskej telocvični plnej žiakov, kto sa tešil do školy, presne viem, kde sa začína tretí ročník, lebo tam sa už nik nehľási. Niečo sa v tej škole zrejme deje, keď deti aj dospelí postupne strácajú to radostné nadšenie, zvedavosť, motiváciu a nahrádza to rutina, povinnosť, utrpenie, niekedy až frustrácia. Verím tomu, že v tejto situácii viem pomôcť, lebo mám nejaké techniky a stratégie, ktoré by do školy mohli vrátiť radosť.

Nie je to však tak, že učitelia často nemajú na zmeny vo svojom prístupe k žiakom a k vzdelávaniu dostatok energie, ochoty, odvahy, prípadne manévrovacieho priestoru?

Súhlasím. V prípade zmien však nemusí ísť o žiadne nové výmysly, niekedy je taká tá normálna škola iba návratom k prirodzenej ľudskej vzdelanosti, ktorá fungovala už od antického Grécka. Aj v minulosti nachádzame veľa konceptov, ktoré by do škôl mohli vrátiť radosť. Áno, medzi učiteľmi je ľahostajnosť, apatia, vyhorenie, únava... Niekedy volajú učitelia, najmä tí tvoriví, po väčšej voľnosti, ale niekedy volajú po väčšej didaktickosti, potrebujú mať všetko rozpisané, ako by to mali robiť. No a v projekte O2 Radostná škola s Danielom Hevierom som sa teraz zamerával práve na výchovu a vzdelávanie samotných učiteľov. Zdá sa mi efektívnejšie sústrediť svoj vplyv na učiteľov, ktorí potom môžu šíriť svoju misiu vo svojich triedach a školách.

Dá sa už projekt vyhodnocovať?

Pracujem už rok so skupinou zameraných učiteľov, ktorých je do stovky. Keď má každý z nich hoci len 50 žiakov, tak už ide aj o stovky a tisícky žiakov. Máme výstupy, ja sám napríklad aj vo forme videí, podcastov alebo teraz pripravujem knižnú publikáciu pre ďalších záujemcov o tento môj koncept.

Nezdá sa vám, že petržalské prostredie kladie na tunajších žiakov rôzne tlaky, čo si vyžaduje aj od učiteľov väčšiu ostražitosť a iný, osobnejší prístup?

Petržalka, to je také mesto v meste s niekoľkými vrstvami detí. Tie moje deti vyrastali ešte na dvoroch s ihriskami, kde sa hrávali sami, čo je dnes už skôr výnimočné. A potom je tu to, že do škôl prišli aj deti, ktoré neboli sociálne ukotvené, mali rôzne prejavy správania vrátane tých poruchových. Majstrovstvo učiteľa tkvie v tom, že vie o svojich žiakoch všetko ešte než ich vidí v laviciach – z akej rodiny pochádzajú, z akého prostredia, aké majú skúsenosti, v akej sú partii, akú subkultúru vyznávajú, ako sa obliekajú, akú hudbu počúvajú... Tieto znalosti by učiteľ mal mať, no vysoké školy ho na to nepripravujú. S veľkou dávkou nadsádzky by som to prirovnal k situácii, keď príde učiteľ do rómskej osady. Petržalka je ako taká veľká osada, samozrejme, na inom stupni materiálneho zabezpečenia a prístupu k možnostiam, ale to, že učiteľ vstupuje na istú rizikovú pôdu, je spoločné.

Odkedy žijete v Petržalke?

My sme boli pionieri, ktorí ešte zažili tie tatrovky s cementom a miešačky, keď sa iba dokončovali chodníky a trávniky pred domami. Prešli sme si celou tou kultiváciou Petržalky. Bývali sme najprv v Ovsišti a potom sme sa presťahovali na Dvory. Žijeme tu 38 rokov. Sme vlastne takí starí obyvatelia ako nová Petržalka. Poznal som však aj Petržalku marhuľových sadov a starých domov.

V akom vzťahu sa má podľa vás Petržalka k Bratislave?

Ja tak položartom hovorím, že raz sa osamostatníme ako monarchia, ktorá bude udeľovať pasy na vstup k nám za Dunaj. Pokiaľ nemusím, do mesta ani nejdem, všetko mám už tu, celú infraštruktúru – parkovanie, banky, kultúru, knižkupectvá... Bratislavu mám rád, napokon, je to moje rodisko,

Sociálne siete nepokladám za nepriateľa kníh a čítania, práve naopak, je to také spojenie.

ale Petržalku mám radšej. Všade hovorím, že je to živé, kvetnaté, zelené mesto, ktoré sa dávno líši od tej predstavy betonovej džungle. Ľudia si tu už urobili také svoje intímne kútiky, aj dnes som videl pani, ktorá pred činžiakom sadila kvietky. Petržalka je jedno útulné, pekné mesto.

Dnes sa už hádam o Petržalke ako o betonovej džungli hovorí menej. Pre vás bola niekedy betónovou džungľou?

Ja mám rád betónové džungle, som mestský človek. Do prírody nechodím, len do takej mestskej, ako sú parky, Chorvátske rameno či dunajská hrádza. Vždy som sa tu cítil ako doma, pre mňa je to také zabývané mesto.

Skúste sa teraz pozrieť na život v Petržalke z pozície autora, tvorivého človeka. Poskytuje vám podnetné zázemie?

Určite. Napísal som tu niekoľko kníh, ktoré sú vyslovene orientované na Petržalku a bez nej by nevznikli. Aj teraz mám taký projekt. Robím síce doma, ale chodím do svojho ateliéru, no a po ceste si fotím rôzne detaily – graffiti, múry, pukliny na chodníkoch, vtáčiky – a dávam to na facebook. Volá sa to Z pešieho záznamníka. Je to vždy fotka, ku ktorej napíšem krátku básničku. A keďže o to ľudia prejavili záujem, rozhodol som sa vydať to aj knižne. Práve v týchto dňoch to dokončujem, aby to mohlo 20. 3., na deň jarnej rovnodennosti vyjsť.

Z kníh niektorých spisovateľov cítiť, že priam žijú svojím prostredím, svojím mestom. Niektorí to aj otvorene priznávajú. Ako je to s vami? Nasávate

petržalskú energiu a príbehy v MHD, krčmičkách, v obchodoch, na ulici?

Ja mám taký dvojité život, ako keď má niekto tajnú milenkku. Žijem v snoch, vo víziách, v predstavách a vo fantáziách, to je jedna moja poloha. A tá druhá je, že žijem v každodennej realite, kde mi nič nie je nezaujímavé, fascinuje ma každá brána, každý múrik alebo prejavy ľudovej tvorivosti. To je taký druhý zdroj, z ktorého čerpá moja tvorba.

Keď ste hovorili, že Petržalka má kompletne vybudovanú infraštruktúru, spomínali ste aj knižkupectvá. No práve tých tu nie je veľa...

Iste, nemáme tu ani galérie a múzeá. Nemyslel som to tak absolútne. Čo sa týka knižkupectiev, ešte kým sa to dalo, chodil som do nich denne, a aj keď som si nič nekúpil, aspoň som si v knihách listoval. Teraz to ostalo na e-shopy, aj aktuálne mám objednanú knihu.

Na rozdiel od knižkupectiev je v Petržalke niekoľko pobočiek miestnej knižnice. Mimochodom, tá úspešne rozširuje svoju ponuku elektronických kníh. Aký k nim máte vzťah?

Nezavrhujem to, všetky médiá sú dobré a podporujem ich. Do knižnice však nechodím, pretože mám jeden problém – nedokážem vypožičané knihy vrátiť z časových a darebáckych dôvodov, takže mi posielali upomienky. Ale moja žena do knižnice chodí. Stáva sa, že chce knihu, ktorú máme určite aj doma, ale nevie ju nájsť, tak si po ňu zájde do knižnice.

Mení sa rokmi váš vzťah ku knihám?

Jedine poznaním, že nestihnem prečítať všetko, čo by som chcel. Ani tie knihy, ktoré mám doma, no našťastie ich mám komu odovzdať. Svet knihy ma stále fascinuje. Ale zároveň som začal vnímať, že aj internet a sociálne siete sú jednou veľkou knihou. Nepokladám ich za nepriateľa kníh a čítania, práve naopak, je to také spojenie. Takže to, že čítam papierové knihy neznamená, že sa obávam výdobytkov súčasnej techniky a civilizácie.

dan

Petržalská knižnica je otvorená. A plná svetov

V pandemických časoch s obmedzenou mobilitou je človek vďačný za každé rozptýlenie. Spoznávať svet sa však dá stále, dokonca vo veľkom, a to starou, dobrou a navyše bezpečnou cestou – čítaním.

Miestna knižnica Petržalka je aj v týchto časoch otvorená. Ako funguje a čo ponúka?

Verme, že keď čítate tento článok, ešte platí to, čo v čase jeho vzniku – teda že knižnice sú naďalej otvorené. Ak áno, treba rátať s obmedzeniami. V prvom rade s tým, že sa nedostanete až do útrobov knižnice, ale vybaví vás takpovediac medzi dverami. Zato však vo väčšine z desiatich pobočiek. Navyše môžete pohodlne riešiť svoje požiadavky na diaľku, e-mailom či telefonicky. A dobrý knihovník vám takto môže poskytnúť aj poradenstvo, napríklad odporučiť knižnú novinku, ktorá by sa vám hodila na základe vášho „čitateľského profilu“.

Samozrejme, pri osobnom prevzatí či odovzdaní kníh je nevyhnutné dodržiavať preventívne opatrenia, tak, ako musí špeciálne nariadenia dodržiavať aj samotná knižnica. Kniha sa po vrátení dostane do špeciálneho boxu a poputuje do karanténnej zóny, kde zostane bez dotknutia 72 hodín v prevzdušnej atmosfére. Až potom sa môže dostať späť do obehu. Okrem toho musia pracovníci knižnice pravidelne utierať podlahy, dezinfikovať dotykové plochy, chodiť v ochranných prostriedkoch... Aby sa stihala prevádzka v sprísnených hygienických štandardoch, navýšil sa dočasne počet knihovníkov a upravili sa výpožičné hodiny. Priopomeňme, že pri návšteve knižnice by ste mali byť schopní preukázať sa negatívnym testom na Covid-19, môžu vás totiž o to požiadať.

Čítanie kníh je dobrodružstvo a posledný rok to tak trochu platí aj o ich požičiavaní. Pandémia ovplyvňuje i samotnú návštenosť knižnice, ľudia sú opatrnejší než zvyčajne a zdá sa, že viacerí čakajú

na zlepšenie situácie. Riaditeľka Miestnej knižnice Petržalka Katarína Bergerová je však presvedčená, že úbytok návštevníkov je len dočasný a čitatelia sa vrátia hneď, ako sa vráti do normálu celková situácia. Ukázalo sa to aj vlni – keď v máji otvorili knižnicu po dvoch mesiacoch, pred pobočkami bolo vídat' rady čakajúcich čitateľov.

„Ľudia majú strach zo súčasnej situácie, cítia aj ich neistotu, nevedia, čo vlastne môžu, či sa do knižnice vôbec dá ísť, a nie každý si k tomu vie vyhledat' relevantné informácie, preto mnohí radšej vyškávajú.“ Katarína Bergerová zároveň dodáva, že v týchto časoch sa posilňuje skupina čitateľov zameraných na elektronické knihy.

Ku koncu roku 2020 evidovali v knižnici 1 356 e-knží s 280 čitateľmi. Na prvý pohľad nejde o vysoký počet čitateľov, ale znamená 100-percentný nárast v porovnaní s rokom 2019. A podľa riaditeľky už prvé mesiace tohto roku naznačujú, že záujem o e-knihy opäť porastie. Knižnica pritom nakupuje takzvané balíky výpožičiek e-knží – v jednom balíku je asi 400 výpožičiek – a v minulom roku do nich investovala 3 000 eur. Návod (textový i videonávod) na to, ako realizovať výpožičky e-knží nájdete na webovej stránke kniznicapetrzalka.sk.

Dopyt po e-knihách síce rastie, ale tie klasické papierové sú bezkonkurenčne najžiadanejšie. Keď sme pri štatistikách, v minulom roku evidovala petržalská knižnica 203 176 kníh v hodnote viac ako 1,1 milióna eur. A každoročne do jej fondu pribúdajú nové. Stará sa o to akvizičná komisia, ktorá navrhuje nákup noviniek na základe prieskumov trhu, čitateľ-

FOTO: Ivana Vrabľová

ských preferencií, udeľovaných ocenení a na základe vhodnosti z pohľadu verejnej knižnice. Publikácie získava prevažne nákupom, ale aj darovaním. V roku 2020 sa kúpilo 4 909 titulov, ak sa k tomu prirátajú tie darované, do zbierok petržalskej knižnice pribudlo celkovo 5 043 kníh a ich maloobchodná cena presahuje 61 000 eur. Podľa Kataríny Bergerovej to predstavuje v okruhu verejných knižníc popredný výsledok v bratislavskom aj celoslovenskom meradle. Riaditeľka zároveň poznamenáva, že „ľudí vzhľadom na pestrú ponuku trhu či obchodné stratégie čoraz viac priláhujú nové knihy a klesá ich záujem vracať sa k starším, hoci kvalitným titulom. My sa snažíme selektovať ponuku titulov, prvoradá je kvalita, ale musíme súčasne zohľadňovať to, čo si čitatelia žiadajú“. Na nákup kníh využíva knižnica prostriedky od zriaďovateľa, Mestskej časti Bratislava-Petržalka, a takisto granty. Aktuálne spracúvajú grant

15 000 eur z Fondu na podporu umenia. Dodajme však, že knihy do knižnice nielen pribúdajú, ale sú z nej aj vyradované. Napokon, je to nutné i z kapacitných dôvodov.

Keď bola reč o grante, miestna knižnica pracuje hneď na niekoľkých dotovaných projektoch. Z minulého roku sa presunuli finančné prostriedky na podujatia Počúvadlo a Prebuď sa s knihou. Na október sa zase plánuje ďalší ročník celoslovenskej súťaže Petržalské súzvuky Ferka Urbánka. No a vysoká dotácia 77 000 eur sa spája s projektom obnovy interiéru pobočky na Vavilovovej 26, ktorá kladie dôraz na odbornú, populárno-náučnú a cudzojazyčnú literatúru. Výsledkom obnovy priestorov má byť moderná pobočka knižnice s charakterom komunitného kultúrneho centra. Vyhodnotenie tohto projektu sa má udiť k šiestemu mesiacu budúceho roka.

dan

Viac peňazí pre petržalský šport

Až desať veľkých petržalských športových klubov sa môže tešiť na finančnú podporu od MČ Bratislava-Petržalka. Miestni poslanci v úvode februára schválili dotácie pre rok 2021 vo výške 186 876 eur.

Žiadosti o dotácie sa po prvý raz podávali aj administrovali elektronicky. Podpora zahŕňa široké športové spektrum, veď desiatka klubov je z oblasti futbalu, hádzanej, hokeja, ale i gymnastiky či karate.

„Mestská časť Bratislava-Petržalka sa aj v týchto náročných časoch usiluje o podporu športu, o čom svedčí aj navyšenie sumy v rámci dotácií pre veľké športové kluby z rozpočtu MČ. Na rozdiel od minulého roka MČ na tento účel vyčlenila o 86 870 eur viac, teda celkovo 186 876 eur,“ uviedla Ľudmila

Pastorová, ktorá je poverená vedením referátu kultúry a športu. „Evidujeme aj nových žiadateľov o túto dotáciu, chcela by som však povzbudiť do budúcnosti aj iné veľké športové kluby pôsobiace v Petržalke, aby sa skúsili o dotáciu uchádzať. Presné podmienky získania a použitia tejto dotácie sú uvedené v novom VZN č. 7/2020, dostupnom aj na webstránke mestskej časti. Záujemcom tiež radi poskytneme ďalšie potrebné informácie na referáte kultúry a športu.“

Najvyššiu dotáciu, a to vo výške 39 576,66 eur, dostane futbalový klub FC Petržalka. Predstavitelia druholigového tímu sú za finančnú injekciu od MČ Bratislava-Petržalka vďační. „Našou ambíciou je vytvárať čo najlepšie podmienky pre petržalskú futbalovú mládež,

FOTO: Športová škola karate Bratislava

ponúknuť mladým ľuďom možnosť futbalovo napredovať pod vedením profesionálnych trénerov a odborníkov a v neposlednom rade sa usilujeme nadviahzať na slávu minulosti futbalu v Petržalke a ponúknuť fanúšikom zábavu a potešenie z pôsobenia seniorského tímu, aktuálne účinkujúceho v druhej lige. Sme vďační za finančnú podporu, vďaka ktorej sa priblížilo k našim cieľom,“ vyjadril sa prezident FC Petržalka Marek Mojto.

Z dotácie sa teší aj Športová škola karate Bratislava. „V prvom rade je pre nás zariadenie do skupiny veľkých športových klubov obrovským zážitkom, nakoľko sa rozvoju karate a klubu ŠŠK Bratislava venujeme dennodenne už viac ako 14 rokov. Za celé obdobie fungovania je dotácia 15 021 eur najvyššia v histórii klubu, za čo sa chceme MČ Petržalka úprimne poďakovať,“ uviedla štatutárka

a hlavná trénerka klubu Kristína Macková.

„Podporu plánujeme využiť v prvom rade na zmiernenie dopadov opatrení spojených s celosvetovou pandemiou. Vzhľadom na nemožnosť trénovať v našich priestoroch určite podporíme všetkých, ktorí sa v týchto ťažkých časoch nevzdali a síce nebojujú na tatami, ale doma v detských izbach, obývačkách či na chodbách.“

Doručených bolo celkovo 11 žiadostí, pričom do zoznamu príjemcov dotácií nebola zaradená jedna z nich. **dp**

Výšky príspevkov pre ŠK

FC Petržalka, družstvo	39 576,66 €
Gymnastické centrum (Slávia UK), o.z.	32 203,96 €
Školský športový klub B.S.C.Bratislava, o.z.	19 301,73 €
MŠK Iskra Petržalka, o.z.	16 285,20 €
Hockey club Petržalka 2010, o.z.	15 421,23 €
Športová škola karate Bratislava	15 021,88 €
Rekreačný beh (Run for fun, o.z.)	12 644,18 €
Športový klub polície Bratislava, o.z., Hádzanář. odd.	13 492,04 €
Klub modernej gymnastiky Danubia, o.z.	17 586,35 €
ŠK Juventa Bratislava, o.z.	5 342,75 €

FC Petržalka s vydareným úvodom jarnej časti

Futbalová Petržalka môže byť so vstupom do jarnej časti sezóny spokojná. Zo štyroch ťažkých duelov vydolovala sedem bodov. Druhú polovicu ročníka odštartovala družina Ladislava Pecka remízou 1:1 s favorizovanou Skalicom. Na spadnutie bol dokonca trojbodový zisk, hostia napokon z penalty vyrovnali až v 86. minúte. Sympatický výkon podali Petržalčania aj v 17. kole. Jednému z kandidátov na postup do Fortuna ligy, domácej Podbrezovej, vzdorovali, domov sa však vracali bez bodov. Gól Lukáša Gašparoviča zo 63. minúty už znamenal len zníženie na konečných 1:2.

Čo sa nepodarilo proti Skalici a Podbrezovej, vyšlo proti žilinskému béčku. Jediným strelcom duelu 18. kola bol Erik Hurný. Výhra Petržalčanov vyniesla na skvelé 6. miesto druhej ligy.

Práve stred tabuľky je extrémne vyrovnaný, čo potvrdzujú aj slová útočníka Viktora Vondrysku: „Druhooligová súťaž je veľmi vyrovnaná, vyhrať môže každý s každým. Dve výbry vás vystrelia do vyšších poschodí tabuľky, dve prebry znamenajú posun smerom dole.“

Tri body do tabuľky pridali Petržalčania aj v 19. kole. Na pôde Popradu zvíťazili jednoznačne 3:0, do streleckej listiny sa postupne zapísali Gašparovič, Obročník a Gembický.

Po uzávierke tohto čísla novín hrali bieločerní s Liptovským Mikulášom (14. 3.) a ich ďalšími súpermi budú Púchov (20. 3. vonku) a Košice (3. 4. vonku). Do toho, Petržalka!

dp

Tabuľka II. futbalovej ligy po 19. kole – seniory

1.	Banská Bystrica	18	52:27	39
2.	Liptovský Mikuláš	18	38:17	39
3.	Podbrezová	17	37:13	35
4.	Skalica	18	38:21	35
5.	FC Košice	17	24:17	29
6.	FC Petržalka	18	22:22	26
7.	Žilina B	17	39:31	24
8.	Púchov	17	20:23	24
9.	Trebišov	17	28:31	22
10.	Šamorín	18	19:25	21
11.	Komárno	16	15:24	20
12.	Bardejov	17	16:21	19
13.	Dubnica	18	17:24	18
14.	Slovan Bratislava B	18	14:48	9
15.	Poprad	18	17:52	3

Projekt Spoločne EKO funguje aj napriek pandémie

Už je to rok, čo miestna samospráva spustila projekt zameraný na environmentálnu výchovu a osvetu pre materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti. Vďaka aktívnemu prístupu zástupcov a vedenia materských škôl sa postupne darí realizovať jednotlivé projekty podporujúce oblasť ochrany životného prostredia. Momentálne je ich zapojených viac ako desať.

Projekt Spoločne EKO sa zameriava na posilnenie osvetu v oblasti trvalo udržateľného rozvoja, momentálne formou stretnutí a webinárov, ktorých výstupom sú podklady pre možné projekty poskytnuté pedagógom materských škôl. Tieto podklady slúžia na postupnú edukačnú činnosť s deťmi. Projekt nezastavila ani pandémia, podarilo sa zorganizovať už niekoľko stretnutí s odbornými hosťami a zástupcami MŠ.

V prvej časti sa vďaka Kataríne Klímovej z občianskeho združenia BROZ (Bratislavské regionálne ochrannárske združenie) mohli materské školy oboznámiť s významom záhradných oáz a so životom v nich. Druhá časť už bola realizovaná z dôvodu pandemickej situácie prostredníctvom webinára. Hlavnou témou bolo spoznávanie vodných prvkov v záhrade a kreativita pri zachytávaní a využívaní dažďovej vody, tzv. záhradný dážď. Koncom januára tohto roku sa konal zatiaľ posledný webinár na tému učiacia záhrada, ktorá kombinuje aktivity z predošlých stretnutí. Téma je zameraná na využitie prírody v okolí materských škôl pre názorné využitie environmentálnej výchovy v praxi. Učiacia záhrada v sebe zahŕňa napríklad využitie úžitkovej vody, záhony, kompostovanie či príbytky pre živočíchy zabývané v mestskej prírode (hmyz, menšie cicavce ako napr. ježko). Odborným hosťom a garantom témy bola bývalá regionálna koordinátorka projektu

Zelená škola, lektorka environmentálnej výchovy, permakultúrna dizajnérka a lektorka projektov školských záhrad, Paulína Urdová.

Dôležitosť vzdelávania detí v predškolskom veku si plne uvedomuje aj starosta mestskej časti Bratislava-Petržalka Ján Hrčka. „Som presvedčený, že vzdelávanie detí v predškolskom období je základom nielen pre ich úspech v škole, ale aj pre ich schopnosť zmysluplne prispievať k lepšej spoločnosti a ochrane našej planéty. Aj z tohto dôvodu je pre nás dôležité podporovať vzdelávacie inštitúcie v tomto úsilí,“ uvádza starosta a zároveň dodáva, že sa teší záujmu materských škôl. Aktívne sa tým zapájajú deti a buduje sa ich záujem k ochrane životného prostredia. „Často krúti sú to potom deti, ktoré nám dospelým dávajú lekcie, ako sa k prírode správať,“ uzatvára Ján Hrčka.

Ako projekt Spoločne EKO funguje, približuje aj vicestarostka MČ Bratislava-Petržalka Jana Hrehorová: „Najprv realizujeme workshopy, kde sa učiteľia dozvedia o súčasných postupoch v environmentálnom vzdelávaní vo svete a vyskúšajú si ich aj v praxi. Za účasť na vzdelávaní a za zapojenie sa do projektu získava učiteľ aj pomôcky pre svoju triedu. Takto sa nám podarilo podporiť zapojené materské školy kúpou kompostérov, vyvýšených záhonov, sudov na dažďovú vodu, podkladov pre realizáciu menších jazierok, náradia a podobne. Podpora životného prostredia v mestskej časti Bratislava-Petržalka je jednou z našich najväčších priorít. Aj preto sa do projektu zapája i Miestna knižnica Petržalka a pripravujeme webináre aj

Hmyz hotel | FOTO: MŠ Turnianska

Príprava jazierka | FOTO: MŠ Nobelovo námestie

pre základné školy. “ Pri príprave a realizácii jednotlivých projektov je dôležité zapojenie učiteliek a učiteľov materských škôl. Práve tí tvoria aktivity tak, aby motivovali a zapojili čo najviac detí a pútavou formou im vysvetľujú, aké dôležité je všimnúť si prírodu okolo nás. Vďaka tomu vzniklo a naďalej vzniká veľa zaujímavých nápadov, ktoré pomáhajú chrániť miestnu biodiverzitu a zmierniť dopady zmeny klímy na areály MŠ.

Podpora životného prostredia je v mestskej časti Bratislava-Petržalka jednou z najdôležitejších priorít. Preto sa budú hľadať aj ďalšie možnosti, ako viac pomôcť

materským a základným školám pri realizácii ich projektov s environmentálnym zameraním. „Chceme viac komunikovať s komunitami, ktorým záleží na ochrane a podpore životného prostredia a byť im prirodzeným partnerom. V tomto vidíme veľký potenciál predovšetkým u zástupcov materských škôl, ktorí môžu povzbudiť deti v predškolskom veku v ich záujme o ochranu životného prostredia“, dodáva vedúca oddelenia životného prostredia Daniela Vašková Kasáková.

jk

Motýli ker | FOTO: MŠ Röntgenova

Petržalka aktívne bojuje s odpadom

PET fľaš, plechoviek, plastových vriec, skla a iného odpadu je v Petržalke stále dosť veľa. Nie vždy skončí tam, kde má, a potom sa ľahko stane, že miesta, kde sa odhodnený odpad nachádza, sa postupne menia na skládku. V čase, keď je mobilita obyvateľov znížená na minimum, je viac priestoru všimnúť si vlastné okolie. To sa odzrkadľuje aj pri nahlasovaní podnetov, v ktorých sa občania obracajú na mestskú časť často práve s prosbou o zabezpečenie čistoty. Tieto miesta sa pravidelne opakujú i napriek tomu, že boli v predchádzajúcom období vyčistené.

V prípade čiernych skládok postupuje MČ Bratislava-Petržalka oslovením vlastníka pozemku s výzvou na zabezpečenie odstránenia skládky. Ak ide o pozemky v správe mestskej časti, tak odstránenie odpadu je realizované prostredníctvom referátu správy verejných priestranstiev.

V prípade menších podnetov rieši oddelenie životného prostredia podnety bezodkladne. Rýchlejšim a praktickejším môže byť nahlasovanie podnetov občanmi cez mobilnú aplikáciu TrashOut. Miesto je možné zaznačiť súradnicou, priložiť fotografiu a zaslať podnet z daného miesta. Mestská časť si vytvorila koncom roka 2020 tento komunikačný kanál, kde sa na dennej báze dozvie o menších skládkach v jej intraviláne alebo extraviláne. „Čistejšie životné prostredie

sa rovná zdravé životné prostredie. Aj preto sa snažíme využívať všetky nám dostupné komunikačné kanály, pre efektívne možné riešenia podnetov v oblasti čistoty a poriadku,“ uvádza vedúca oddelenia životného prostredia Daniela Vašková Kasáková.

Mobilnú aplikáciu spravuje za MČ referát čistoty a poriadku, ktorý sa snaží v rámci možností okamžite reagovať na nové podnety alebo v niektorých prípadoch aktualizovať tie vyriešené. Od vytvorenia používateľského profilu mestskej časti v aplikácii TrashOut sa podarilo aktualizovať viac ako 50 nahlásených skládok, či už formou uzavretia staršieho podnetu, alebo samotného vyčistenia. Pri odstraňovaní skládok dochádza k spolupráci viacerých referátov MČ.

„Ak to miesto či drub odpadu dovoľujú, snažíme sa odpad na verejnom priestranstve vyriešiť, ešte než dôjde k nahláseniu podnetu

Pečniansky les, pred a po upratovaní odpadu | FOTO: Jakub Kuruc

od obyvateľov. Záleží nám na tom, aby ho bolo v našom priestore čo najmenej,“ dodáva vedúca referátu čistoty a poriadku Lenka Špodová. Aktívnym prístupom vie mestská časť riešiť aj miesta, ktoré z dôvodu častého využitia občanmi predstavujú riziko pre vznik nelegálnej skládky.

V prípade ak chcete nahlásiť skládku priamo na mieste, môžete tak urobiť prostredníctvom aplikácie TrashOut, ktorá je bezplatná a určená pre všetkých, ktorým záleží na čistote verejného priestranstva.

jk

FOTO: archív R. Siklienku

Želanie? Lepší vzt'ah ľudí k ochrane prírody

Radimír Siklienka je riaditeľ Správy CHKO Ponitrie a CHKO Dunajské luhy. Zároveň je vášnivým amatérskym fotografom a ako jeden z mála Slovákov získal aj prestížny titul EFIAP od Medzinárodnej federácie fotografického umenia (FIAP) so sídlom v Paríži. Skĺbili sa v ňom teda vedomosti, skúsenosti a láska k prírode, ktorá nie je len jeho prácou, ale aj koníčkom.

Dunajské luhy sú najmladšou chránenou krajinnou oblasťou, tento rok oslávia 23 rokov. Ako sa majú a čo je ich najväčším bohatstvom?

CHKO Dunajské luhy leží na území prírodného fenoménu významného aj v meradle strednej Európy – suchozemskej delty Dunaja. Táto CHKO vznikala len pár rokov po spustení C variantu Vodného diela Gabčíkovo do prevádzky. Aj dnes sme ďaleko od toho, aby sme mohli nazvať prírodné prostredie územia Dunajských luhov ako optimálne – z hľadiska dosiahnutia priaznivého stavu v ňom zastúpených biotopov.

V čom je problém?

Rastlinné a živočíšne spoločenstvá prírodného charakteru lužných ekosystémov sú často degradované hlavne ľudskou činnosťou, ktorá z pohľadu ochrany prírody nie je dostatočne koordinovaná tak, aby potenciálne možnosti prírody mohli byť pre samotnú prírodu aj pre našu ľudskú spoločnosť plne využité v podobe ekosystémových služieb. Na zlepšenie tohto stavu nestačia len ochranné opatrenia, ako je vyhlásenie území zaradených do európskej siete NATURA 2000, otváranie mŕtvych ramien Dunaja a rôzne iné revitalizačné

opatrenia. Zmeniť nazeranie na tento jedinečný prírodný fenomén musia aj iné rezorty. Vodné hospodárstvo, lodná doprava, cestovný ruch, urbanizmus, energetika, protipovodňová ochrana, lesné hospodárstvo, poľnohospodárska výroba, poľovné hospodárenie, rekreačné aktivity budú musieť zmierniť doterajšie spôsoby svojej činnosti, ktoré krajinu neúmerne využívajú. Požiadavky ochrany prírody a krajiny musia byť zapracované priamo do všetkých plánov činnosti a rozvojových projektov. V záujme zabezpečenia efektívnej ochrany a súčasne manažmentu tohto jedinečného územia, súčasné vedenie Ministerstva životného prostredia SR, Štátnej ochrany prírody SR aj správy CHKO Dunajské luhy môže byť aktívnym a rovnocenným partnerom pri riešení problémov. V dnešnej dobe je však naozaj aktuálne riešiť nielen otázky ochrany prírody, ale aj ostatné naliehavé globálne problémy, ako sú klimatické zmeny, ochranu mokradí a biodiverzity a možno aj otázky pandémie v našej spoločnosti.

Počas pandémie sme na prechádzkach pravdepodobne viac ako predtým. Aký vplyv máme na prírodu a čo môžeme robiť, aby sme minimalizovali škody,

ktoré spôsobujeme svojim vstupom do CHKO?

Príroda sa pomaly prebúdzá. S pribúdajúcimi peknými dňami pribúdajú aj jej návštevníci. Obzvlášť v čase pandemických opatrení. V územiach s vyšším stupňom ochrany, akými sú v tomto regióne najmä prírodné rezervácie, je zakázaný pohyb mimo vyznačených turistických chodníkov, ale aj ďalšie ľudské aktivity. Medzi nepriaznivé javy patrí neoprávnený vjazd motorových vozidiel, pohyb cyklistov mimo vyznačených cyklotrás, vykopávanie chránených druhov rastlín, pohyb mimo chodníkov a s tým súvisiace poškodzovanie vzácných biotopov. V súčasnosti evidujeme zvýšený pohyb návštevníkov v Chránenom vtáčom území Sysľovské polia, ktoré bolo vyhlásené na ochranu biotopov dropa veľkého, ale aj ďalších ohrozených druhov vtákov. Pohyb návštevníkov v tomto území je z dôvodu zabezpečenia ich ochrany zakázaný. Drop je veľmi citlivý na vyrušovanie, hlavne na tokaniskách, počas hniezdenia, ale aj v zimnom období, keď je obmedzená jeho potravná ponuka. Návštevníkov prosíme o dodržiavanie zákonom stanovených obmedzení v chránených územiach. Pripravujeme aj častejšie kontroly v spolupráci s políciou a dobrovoľníkmi

stráže prírody. Verím, že ochrana prírody je spoločným záujmom.

Petržalčania v posledných mesiacoch trávia mnoho času v Starom háji, v okolí Draždiakov, v Pečnianskom či Sovom lese... Čo by o nich mali vedieť, aké zaujímavé zvieratá alebo rastliny tu nájdú?

V lužných lesoch v týchto dňoch kvitnú neprehľadnutelné koberce snežienok a scily viedenskej (zákonom chránenej, zber je zakázaný). V Pečnianskom a Sovom lese pri Dunaji sú vyhládané prirodzené štrkovo-pieskové brehy so zaujímavou tvarovanými vrúbami. Starý háj je prírodnou rezerváciou s 5. stupňom ochrany, kde sú pohyb a iné oddychovo-rekreačné aktivity zakázané. Predmetom vyhlásenia tejto rezervácie je ochrana prirodzeného lužného lesa. Starý háj je zaradený do Územia európskeho významu Bratislavské luhy v rámci európskej siete chránených území NATURA 2000. Obyvatelmi lužného lesa sú diviaky, srnčia zver, žaby, mloky, vtáctvo. Pravidelným obyvateľom týchto biotopov je dnes už aj najväčší európsky hlodavec bobor európsky a významné druhy bezstavovcov – roháč veľký, fuzáč veľký a mnohé iné.

Koniec zimy označujeme aj ako predjarie. Príroda sa postupne

prebúdzajú, v lese sa ozývajú prvé spevavce: sykorka veľká a belasá, brhlíky, už spievajú prvé drozdy čierne, v južnejších častiach nášho územia aj prvé drozdy plavé. Častejšie sa začínajú ozývať aj niektoré d'atle. Začujeme ich vďaka bubnovaniu, najmä d'atle veľké a žlny zelené sú v tomto období hlasovo veľmi aktívne. Každým týždňom sa všetko dynamicky mení a postupne sa k vtáčiemu koncertu pridáva viac a viac druhov. (Rozhovor vznikol 8. marca – pozn. red.)

V posledných mesiacoch sme na Veľkom Draždiaku zaznamenali viacpočetný úhyn labutí na vírus vtáčej chrípky. Čo majú ľudia robiť, ak nájdú uhynutú labuť alebo iné vtáctvo?

Vo februári 2021 bol zistený pozitívny výsledok vyšetrenia na vtáčiu chrípku u uhynutej labute veľkej z vodnej plochy Veľký Draždiak. Išlo o kmeň vírusu vtáčej chrípky H5N5, ktorý sa v súčasnosti vyskytuje u vtáctva v Európe. Vtáčia chrípka je infekčné ochorenie vyskytujúce sa u rôznych druhov vtáctva. Z druhov naviazaných na vodné biotopy napríklad u labutí, kormoránov a čajok. Hlavnými klinickými príznakmi sú strata plachosti, znížená aktivita a znížený príjem potravy. V prípade zistenia úhynu voľne žijúceho vtáctva je potrebné kontaktovať príslušné pracovisko Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR, ktorej pracovníci by mali zaistiť vyšetrenie v Národnom referenčnom laboratóriu pre vtáčiu chrípku vo Zvolene. Uhynutého živočicha sa netreba dotýkať, ani s ním inak manipulovať. Je možné kontaktovať aj príslušné pracovisko Štátnej ochrany prírody SR, v tomto prípade Správu CHKO Ponitrie a Dunajské luhy, pracovisko Bratislava, ktorá zabezpečí ďalší postup. Pracovníci ŠOP SR zabezpečujú počas celého týždňa (vrátane víkendov) pohotovostnú službu za účelom zabezpečenia rehabilitácie zranených chránených živočíchov. Kontaktné telefónne čísla nájdete na www.sopsr.sk, kde je uverejnená mapa pôsobnosti jednotlivých organizačných útvarov ŠOP SR s príslušnými kontaktmi.

Prichádza obdobie jari, keď sa ľahnu mláďatá vtákov a v období,

keď ešte nevedia dobre lietať, ale sú už mimo svojho hniezda, sa stáva, že ľudia takýto nález považujú za „vypadnuté mláďa“. Pri náleze takéhto jedinca v korunách stromov je nežiaduce ho zachraňovať, rodičia ho v tomto prípade pravidelne sledujú a prikrmujú, kým sa neosamostatní. Jedine mláďa, ktoré nie je letuschopné, prípadne je poranené, si vyžaduje našu starostlivosť a treba kontaktovať Štátnu ochranu prírody SR.

Na Slovensku momentálne prebieha sčítanie obyvateľov, domov a bytov, čo je aj hlavnou témou nášho čísla. Existujú aj sčítania v zvieracej a rastlinnej ríši? Ak áno, ako prebiehajú a prečo je to dôležité?

Na Slovensku už niekoľko desaťročí prebieha zimné sčítanie vodného vtáctva. Jeho cieľom je získavanie údajov o výskyte vodného a migrujúceho vodného vtáctva. Ide o medzinárodné koordinovaný projekt, do ktorého je každoročne zapojených vyše sto krajín. Sčítanie je koordinované prostredníctvom regionálnych koordinátorov, pričom celé územie Slovenska je rozdelené na 20 regiónov. Jednotliví mapovatelia sčítajú presne vymedzené úseky tečúcich vôd a vodné nádrže. V zimných mesiacoch prebieha v spolupráci s verejnosťou sčítanie vtákov na krmidlách. Každý rok prebieha jarne sčítanie dravých vtákov, ale aj sčítanie veľkých šeliem, ako sú medveď, vlk či rys. Údaje zo sčítavania slúžia na lepšie poznanie početnosti a rozšírenia jednotlivých druhov. Môžu byť využité pri spracovávaní rôznych typov dokumentácie ochrany prírody.

Správa CHKO Ponitrie a Dunajské luhy je tvou prácou. Okrem toho si fotograf. V tvojom prípade neviem, či sa dá

Vzdušný tanec | FOTO: archív R. Siklienu

ešte použiť prívlastok amatérsky. Čo ti fotografovanie prináša a ktorý z tvojich úlovkov má pre teba špeciálny význam?

Fotografovaniu sa venujem už od detských rokov. Patrím ku generácii, ktorá ešte zakúsila mágiu vyvolávania fotografií v tmavej komore. Samozrejme, doba pokročila a dnešná vyspelá technika nám dáva obrovské možnosti na zachytenie toho správneho okamihu. Fotografovanie prírody je mojim koníčkom, ktorý ma naozaj naplňuje a pri hľadaní toho správneho záberu som získal množstvo nádherných zážitkov. Vďaka fotografovaniu som navštívil viaceré zaujímavé krajiny, ako sú USA, India, Škandinávia, ale aj ďalšie. Medzi fotografie, ktoré si najviac cením, patria zimné zábery z pohoria Tribeč, napríklad súboj

sojok, ktorý som nazval „vzdušný tanec“. Pre tento záber som strávil veľa dní niekoľkohodinovým čakaním v zimnom kryte. Táto snímka, ale aj ďalšie moje zábery získali viacero ocenení na medzinárodných fotografických salónoch po celom svete.

Ak by si mal moc popriať slovami Dunajským luhom niečo, čo sa im vzápätí splní, čo by to bolo?

Určite zlepšenie vzťahu ľudia žijúcich a pôsobiacich v tomto regióne k životnému prostrediu a ochrane prírody a vzájomný rešpekt pri využívaní územia. Kolegom ochranárom prajem veľa entuziazmu, energie a úspechov pri plnení náročných úloh.

km

Poslanecký duel: Pandémia a otváranie škôl

Ludmila Farkašová

Miroslava Makovníková Mosná

Za 14 rokov svojej poslaneckej práce v Petržalke som sa naučila viac počúvať ľudí, vnímať ich potreby a vidieť veci z rôznych uhlov pohľadu. Zvykla som si porozprávať sa s nimi trebárs pri čakaní v rade v potravinách alebo len tak pri prechádzke niekde pri Draždiaku.

Dnes mi takéto stretnutia veľmi chýbajú, pracovne i ľudsky. O čo viac však musia chýbať každodenné kontakty s kamarátmi našim školákom. Nik z nás by ešte pred pár mesiacmi neveril, že nás nejaký vírus dokáže takto ochromiť a doviest' do takmer vojnového stavu. Po úvodnej paralýze sme si však začali uvedomovať, že nemá zmysel čakať, že sa to všetko skončí a vráti do normálu, treba sa naučiť žiť s tým, čo je. Preto aj v zatiaľ najvážnejšej situácii hľadáme v Petržalke cesty, ako prekľučkovať pomedzi najrôznejšie prekážky s čo najmenšou ujmom a ako čo najviac uľahčiť Petržalčanom ťažkú situáciu, v ktorej sme sa ocitli.

Izoláciou trpíme všetci, ale dospelí sa predsa len vedú s nástrahami života a pandémie vysporiadať racionálnejšie. Oveľa horšie sú na tom deti, ktoré sa ešte len vyvíjajú a ich vývoj

to môže navždy poznačiť. Preto sme v Petržalke pri prvej možnosti koncom februára za prísnych epidemických opatrení otvorili školy a škôlky a po prázdninách sme ich otvorili opäť, pričom MŠ zostali pre kritickú infraštruktúru a rodičov chodiacich do zamestnania otvorené aj počas prázdnin. Napriek pretrvávajúcej zlej situácii väčšina rodičov možnosť dať deti do školy víta, o čom svedčí až 70-percentná prezencia prváčikov a druháčikov v školách počas spomínaného februárového týždňa.

Záujem poslať deti do škôl majú rodičia aj od 8. 3., a to nielen tí, ktorí musia obaja chodiť do zamestnania. Pýtajú sa, prečo by mali byť diskriminované rodiny, kde fyzicky chodí do práce iba jeden rodič, keďže v nariadení vlády sa nehovorí o zákaze poskytnúť prezenčné vyučovanie deťom, ktorých rodičia sú na home office, ale len o prioritizácii kritickej infraštruktúry a detí s oboma zamestnanými rodičmi. Situáciu však komplikuje viacero vecí – najmä požiadavka vlády na znižovanie mobility. Tá je totiž v priamom rozpore s otváraním škôl. Na nelogické a protichodné nariadenia vlády, ktoré komplikujú život ľudí

aj fungovanie samospráv i na prehadzovanie zodpovednosti sme si, žiaľ, už zvykli a väčšinou hľadáme spôsoby, ako aj za týchto doslova bojových podmienok prežiť. Viacero rodičov, s ktorými som sa kontaktovala telefonicky, keďže moje náhodné stretnutia s Petržalčanmi v tejto zamaskovanej a zákazovej dobe nefungujú, mi povedalo, že by uvítali možnosť testovať deti čo najneinvazívnejším spôsobom, ale kloktacie testy pre nich nie sú riešením, lebo dnešní škôlkari a prvostupniari už podľa ich rodičov kloktat' nevedia. Rovnako si nedokážu vysvetliť, prečo má mať každý týždeň negatívny test len jeden z rodičov, ktorý vodi dieťa do školy. Podobné otázky mnohých z nich odrádzajú od prezenčného vyučovania a radšej dávajú deti napríklad k starým rodičom, hoci ani to, samozrejme, nie je v poriadku. Čudné časy však niekedy prinášajú čudné riešenia... Faktom je, že sa asi treba naučiť fungovať istý čas s Covidom a všetkým by nám veľmi pomohli včasné riešenia, jasné pravidlá a neprehadzovanie zodpovednosti.

Ludmila Farkašová

Milí Petržalčania a zvlášť rodičia, ďakujem za možnosť prihovoriť sa vám takýmto spôsobom. Asi všetci už túžime, aby sa život vrátil do „normálu“, no zároveň máme strach. Pýtame sa, či je opodstatnený, alebo skôr má len veľké oči. Každý si to nejako vyhodnocuje a podľa toho koriguje svoje správanie – od voľného bezručného posedenia s priateľmi až po donáškovú službu pre všetky nákupy. Zdá sa, že tých oblastí, v ktorých teraz môžeme rozhodovať o svojom živote, je pramálo. Pred jarnými prázdninami sa v našej mestskej časti otvorili dvere škôl pre prváčikov, druháčikov a boli zriadené i malé skupinky (päť detí a zamestnanec) pre tých rodičov, ktorí nemôžu pracovať z domu. Rovnako sme otvorili škôlky. Pri školách bol záujem od 56 % do 75 %, ale napríklad pri predškôlkoch trochu prekvapil záujem len okolo 30 %. Pani učiteľka, s ktorou som mala možnosť hovoriť, bola veľmi vďačná, že sa mohla vidieť so svojimi žiakmi, a to skoro so všetkými. Ich trieda to zvládla dobre, za ten čas nebol nik pozitívny, nemuseli náhle znovu skončiť doma a v karanténe.

Tento ideálny scenár však neplatil všade. Sú rodiny, kde im Covid doniesol žiačik po pár dňoch návštevy školy. Keďže nemáte vešteckú guľu, neviete si povedať, že vy a vaša rodina budete mať ľahší priebeh, tak toto riziko sme ochotní podstúpiť. Myslím, že je len dobre, že rodičia mali možnosť rozhodnúť, či svoje dieťa pošlú do školy alebo bude doma, čo však asi väčšinou znamenalo dostávať zadania. Učiť prezenčne a aj mať online výučbu je veľmi náročné a myslím, že by sme mali nerealistické očakávania od učiteľov, keby sme to požadovali. Odporúčania WHO hovoria o tom, že školy sa majú zatvárať medzi poslednými inštitúciami. Mnohí z rodičov a učiteľov zvlášť starších žiakov zápasia s otázkou, ako ich motivovať, ako vôbec zabezpečiť, aby mali zapnutú kameru a sledovali, čo sa preberá. Samota za počítačom nie je pre ich psycho-sociálny vývoj vôbec dobrá. To je jedna silná stránka mince. Keď si ju v ruke otočím, čo tam vidím? Informácie o rôznych mutáciách, ktoré sa zdajú infekčnejšie, s ťažším priebehom choroby, kapacity nemocníc na prasknutie a početné prípady (a tým nemyslím len v SR) dlhodobých následkov Covidu. Samozrejme, že by som už chcela pri našich individuálnych rozhodnutiach znovu zažívať komfort, že nemusím vymieňať bezpečie za inú komoditu, napr. rokmi zaužívané vzdelávanie prezenčne. Ale ako rodič, majúci slobodu výberu, by som si zvolila v tejto situácii zostať doma a pokračovanie v dodržiavaní usmernení a všemožných obmedzení.

Miroslava Makovníková Mosná

Tomáš Palkovič

V Petržalke som sa narodil, vyrastal som na školskom dvore medzi Hálovou a Belinského ulicou. V rámci môjho podnikania sa venujem zlepšovaniu a sprostredkovaniu vzdelávania. Táto práca ma privedla aj do zahraničia. Celkom šesť rokov som strávil v Prahe, Mníchove a Berlíne. Vďaka bicyklu som mohol objavovať detailne rôzne mestá a denne som na ňom chodil aj do práce. Môže to znieť ako banalita, no ľudia využívajúci túto formu dopravy vnímajú svoje okolie oveľa citlivejšie. Podobne je to aj u mňa. Mesto a verejný priestor vnímam cez to, ako pôsobí na ľudí. Môže byť hrubé, špinavé, hlučné a plné bariér alebo pokojné, zelené, príjemné a pohodlné pre pohyb a život.

Po návrate zo zahraničia som sa asi rok snažil ako aktivista presadiť niektoré zmeny vo svojom okolí. Zaujímal som sa napríklad o realizáciu cyklotrasy, ktorá má prepojiť Železničnú stanicu Petržalka cez Námestie hraničiarov až po Prístavný most (tzv. štvrtý mestský okruh). Komunikoval som s poslancami, so zamestnancami magistrátu či s majiteľmi niektorých pozemkov. Rýchlo som pochopil, že takto by sa veci hýbali veľmi pomaly, ak vôbec. Toto bol impulz pre moju kandidatúru v samosprávnych voľbách. Uspel som vo voľbách Mestského zastupiteľstva Bratislava aj Miestneho zastupiteľstva MČ Petržalka.

Z pozície poslanca som sa zasadil o vznik samostatnej komisie dopravy, mobility a bezbariérovosti, ktorej dnes aj

predsedám. Riešime v nej otázky debarierizácie a opráv štyridsaťročnej petržalskej infraštruktúry, najmä chodníkov. Teším sa napríklad z minuloročnej kompletnej debarierizácie Osuského ulice, ktorú som inicioval v rámci mojich aktivít mestského poslanca. V komisii sme sa takisto venovali pripomienkovaniu pri zavádzaní pilotného projektu parkovacej politiky. Som presvedčený, že jeho zavedenie bude jedným z najvýznamnejších krokov smerom k zlepšeniu kvality verejného priestoru v Petržalke. V rozpočte na rok 2021 už je aj realizácia spomínanej cyklotrasy štvrtého mestského okruhu. Spolu s kolegami z klubu Team Vallo sa nám podarilo výrazne navýšiť rozpočet na opravy chodníkov. Zdá sa, že krôčik po krôčiku sa nám darí robiť v Petržalke a Bratislave lepšie miesto pre život.

POSLANEC

POSLANECKÝ DUEL

INZERCIA

Spojená škola, Pankúchova 6, Bratislava

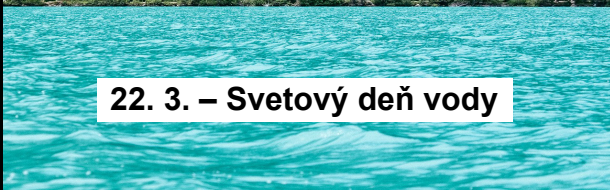
Cieľom na našej škole je zdieľať a uplatňovať spoločnú filozofiu – zaviazat' sa k vysokokvalitnému, medzinárodnému vzdelávaniu založenému na princípe spojenia teórie a praxe so skutočným životom. Podporujeme medzinárodné zmysľovanie, no zároveň rešpektujeme a podporujeme rozvoj potrieb študentov a ich jedinečných osobností a podporujeme ich, aby sa stali študentmi, ktorí pomáhajú vytvárať mierový a lepší svet.

V budúcom školskom roku 2021/2022 otvárame:

Bilingválne Gymnázium:
 8-ročné gymnázium – jedna trieda s počtom žiakov 30
 5-ročné gymnázium – jedna trieda s počtom žiakov 30

Medzinárodný program:
Primary Years Programme
 PYP 1 – 1. ročník – dve triedy s počtom žiakov 20
 PYP 5 – 5. ročník – jedna trieda s počtom žiakov 20 (za predpokladu naplnenia triedy)
Middle Year Program
 MYP 1 – jedna trieda s počtom žiakov 26 (pre žiakov 5. ročníka ZŠ)
 MYP 4 – jedna trieda s počtom žiakov 28 (pre žiakov 8. a 9. ročníka ZŠ)

**Všetky potrebné informácie ohľadne prijímania nájdete na
webovej stránke školy www.gympaba.sk**

 <p>„Bez vody nie je život...“ (dokončenie v tajničke) – Sylvia Earle</p>					Pomôcky: Oita, Ritz, Olua, RC	Udierali nohou	Česká rieka	Dáva zrno do pôdy	Air Control Center	Tlak krvi (skr.)	Hromada	Podpis ručiteľa na zmenke	
					Dravá veľryba								
					Patriaci oteckovi								
					Moridlo (slang.)					Pascal (zn.)			
 <p>22. 3. – Svetový deň vody</p>					Starorímsky pozdrav				Daroval				
					Popevok			Nono					
					Berýlium (zn.)			Bratova dcéra			Cibuľa, po anglicky	Vábil	
Autor: Vierka Blahová	Uber	Odroda vápenca, používaná na písanie	Český slavista	Čistiaci prášok	Udieraj		Neexistoval						
					4. časť tajničky		Spojil						
Ohraničenia						5. časť tajničky							
						Diár							
Silný tenisový úder						Chorobný alkoholik							
						Priateľ Boleka							
Pohorie v strednom Grécku					Americká herečka					Okresný archív (skr.)			
					Hukot, lom, rámus					Časť slova			
1. časť tajničky				Darebák					Slov. nár. liga (skr.)				
				Strukovitá plodina					Drvíli na prach				
Editor (skr.)			Pobolieval					1 050 rímskych			Výtučok pokožky	Severské mužské meno	
			Dátum, po česky					Čaj, po nemecky					
Postava z Aidy							Zvieracia noha, laba						
							Rozriedene						
Pomôcky: oke, Ake, tee	2. časť tajničky	Chorobná zúrivosť					Značka športových potrieb						
		Meno Alice					Časť vajca						
Model Daewoo						Robíte bielym							
						Nikto, po česky							
Nigérijské sídlo					3. časť tajničky				Slovtvorná prípona				
					Lebo (bás.)				A podobne (skr.)		Kadiaľ	Okruh, krajec	
Dimidius, polovica (skr.)				Chudoba, núdza					Akože				
				Napínala (bás.)					Prvá žena (bibl.)				
Čína (MPZ)			Poťuká, poklope							Abvolt (zn.)			
			Americium (zn.)							Občiansky preukaz (skr.)			
Hovoril ekavsky					Čestný titul pápeža			Čira tekutina					
Diera v zemi					Turecká objemová miera			Vyzvanie					

Na troch vyžrebovaných čitateľov, ktorí úspešne vylúšia tajničku, čakajú ceny. Odpovede nám zasielajte na e-mailovú adresu noviny@petrzalka.sk a do predmetu správy uveďte Tajnička.